

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL ZA SKUPŠTINU,
OPĆU UPRAVU I PRAVNE POSLOVE

KLASA: 024-02/22-01/6
URBROJ: 2109-06-22-09
Čakovec, 23. prosinca 2022.

UPRAVNI ODJEL ZA CIVILNO DRUŠTVO I LJUDSKA PRAVA
n/p pročelnice Maje Odrčić – Mikulić, prof.

**PREDMET: Odgovor na vijećničko pitanje
- traži se**

Poštovana,

u pravitku dostavljamo pitanje Elvise Kralja, vijećnika, koje je postavio na aktualnom satu 10. sjednice Skupštine Međimurske županije, održanoj 15. prosinca 2022. godine.

Vijećnik je zamolio pisani odgovor te Vas ljubazno molimo da se očitujete na isto.

S poštovanjem,

PRIVREMENA PROČELNICA

Ana Varga, dipl.iur.

2

VIJEĆNIČKA PITANJA

Elvis Kralj

Poštovani i uvaženi župane sa zamjenikom i pročelnicima, poštovani i uvaženi predsjedniče skupštine sa zamjenicima, poštovane i uvažene kolegice i kolege vijećnici županijske skupštine, poštovani mediji,

Pitanje postavljam županu i tražim da mi se odgovori isključivo u detaljnom i opširnom pismenom obliku ili očitovanjem.

Na početku ove godine na županijskoj skupštini uputio sam pitanje i tražio moguće političko rješenje problema Roma u našoj županiji, kroz prijedlog izrade županijske strategije ili Akcijskog plana za uključivanje Roma.

Dobio sam čvrsto obećanje da ćemo sjesti i da ćemo o tome ozbiljno razgovarati tijekom cijele godine kako bi mogli već u projekciji proračuna za 2023. isplanirati i razmatrati potrebna sredstva za provedbu potrebnih aktivnosti i to u najvažnijim segmentima iz života Roma a koji su ujedno i najveći problemi; pitanja romskih naselja – stanovanje Roma, obrazovanje, zapošljavanje, zdravstvo i socijalna skrb. Može li odgovor na moj prijedlog zadovoljiti prijedlog projekta o uključivanju Roma u društvo? Zanima me s kime ste se konzultirali i jeste li uopće tražili mišljenje Vijeća romske nacionalne manjine Međimurske županije o prijedlogu projekta uključivanje Roma u društvo? Zašto Vijeće kao savjetodavno tijelo Međimurske županije nije partner u ovom projektu? Na koji način mislite uključivati Rome bez Roma? Zanima me kako i kojom dinamikom želite riješiti problem legalizacije romskih naselja? Jer problem legalizacije romskih naselja nije jedini problem, tu su na stotine drugih problema o kojima ste se i sami uvjerali u kratkom posjetu još 2020. godine, najvećem romskom naselju u Hrvatskoj u Paragu, koje ste posjetili zajedno sa predsjednikom Republike Hrvatske Zoranom Milanovićem, koji je od vas direktno tražio, da počnete uređivati romska naselja.

Stoga, tražim opširan i detaljan pisani odgovor o svim poduzetim mjerama od strane župana i svih nadležnih županijskih institucija i uprava što se konkretno učinilo i čini da se pripadnicima romske nacionalne manjine unaprijedi položaj i kvaliteta života. Koliko se za to izdvajalo u županijskom proračunu?

Stavkama, načinom, metodikom i dinamikom po kojima se rješavaju i predlaže rješavanje romske problematike nisam zadovoljan i stoga ću biti protiv usvajanja proračuna.

2. Ove godine obilježavamo dvadesetu godišnjicu od usvajanja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina a slijedeće godine ćemo obilježavati 20 godina od osnivanja Vijeća nacionalnih manjina.

U ovoj županiji pravo na vijeća imaju samo pripadnici romske nacionalne manjine dok druge manjine i to srpska i ruska imaju samo predstavnike manjine i to zato što ih ima

malo više od stotinu. Dok prema službenim podacima iz novog popisa stanovništva 2021. godine njih ima još manje, a Roma ima još više 6.954.

Moram naglasiti da smo i u ovom pogledu diskriminirani, jer većina sredstva koja su osiguravana kroz županijski proračun nacionalnim manjinama dodjeljuje se manjinskim predstavnicima Srbima i Rusima te iako je Ustavnim zakonom regulirana obaveza da jedinice lokalnih i regionalnih samo uprava moraju osiguravati sredstva za rad. Vijeću romske nacionalne manjine Međimurske županije je još 2019. Uplaćeno 12.000,00 kuna za rad. Što je sramota! Svih ovih godina redovito smo donosili Program rada, financijski plan i završne račune a svejedno nemamo podršku. Što nije bio slučaj u prijašnjem sazivu Vijeća, koji nisu izvršavali nikakve obaveze prema županiji a za rad točnije sredstva za rad koje im je odobravao župan su trošili na političke kampanje, na skupe mobilne aparate i svoje osobne troškove a zadnje godine mandata tri dana prije izbora za manjinska vijeća, navodno po nalogu župana za vijeće je uplaćeno 10.000,00 kuna koje tadašnji predsjednik vijeća nikada i nikome nije opravdao. Informacije o ovom kaznenom djelu dobili smo od pročelnice Maje Mikulić Odrčić, prijavljeno je sve policiji a od tada nismo dobili nikakvu službenu informaciju od policije ni od državnog odvjetništva stoga tražim od župana opširno objašnjenje i uvid u svim završnim računima saziva Vijeća romske nacionalne manjine Međimurske županije od 2007. do 2019. godine., kao i objašnjenje zašto se sadašnjem sazivu vijeća uskraćuje sredstva za rad, sredstva za provođenje programskih aktivnosti iz Programa rada, zašto predstavnici vijeća nisu pozvani na sastancima na kojima se raspravljalo o romskoj problematici i zašto županijske institucije i uprave od vijeća ne traže savjete, očitovanja ni mišljenja a na kojima imaju pravo sukladno odredbama iz Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, ukoliko se donose odluke koje su bitne za položaj Roma ili su od iznimnog značaja za romsku manjinu u Međimurskoj županiji.

Napominjem, tražim isključivo pisani odgovor ili pismeno očitovanje, jer odgovore koje ćemo dobiti želimo poslati saborskom odboru za ljudska prava, Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Savjetu za nacionalne manjine i ministarstvu uprave.

Unaprijed Vam se zahvaljujem,

Elvis Kralj

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL ZA
CIVILNO DRUŠTVO
I LJUDSKA PRAVA

KLASA: 016-01/22-03/10
URBROJ: 2109-13-2/01-23-2
Čakovec, 21. veljače 2023.

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA SKUPŠTINU, OPĆU UPRAVU I PRAVNE POSLOVE

Primljeno:	22-02-2023		
Klasifikacijska oznaka:	024-02/22-01/6	Ustrojstvena jedinica:	06
Uredžbeni broj:	2109-13-2/01-23-12	Prilozi:	-
		Vrijednost:	-

Međimurska županija
Upravni odjel za skupštinu, opću upravu
i pravne poslove
R. Boškovića 2
Čakovec
n/p pročelnice, Tamare Blagus

PREDMET: ODGOVOR NA VIJEĆNIČKO PITANJE

- dostavlja se

Poštovana,

nastavno na Vaš dopis KLASA: 024-02/22-01/6, URBROJ: 2109-06-22-09 od dana 23. prosinca 2022. godine, a vezano uz upit g. Kralja na aktualnom satu 10. sjednice Skupštine Međimurske županije, dostavljamo odgovor kako slijedi:

Nastavno na navod „Može li odgovor na moj prijedlog zadovoljiti prijedlog projekta o uključivanju Roma u društvo? Zanima me s kime ste se konzultirali i jeste li uopće tražili mišljenje Vijeća romske nacionalne manjine Međimurske županije o prijedlogu projekta uključivanje Roma u društvo? Zašto Vijeće kao savjetodavno tijelo Međimurske županije nije partner na ovom projektu? Na koji način mislite uključivati Rome bez Roma?“, pretpostavljamo da se pitanje odnosi na aktivnost A101141 Aktivnosti uključivanja Roma u društvo, unutar razdjela 700, Upravni odjel za civilno društvo i ljudska prava u Proračunu Međimurske županije za 2023. godinu. Obrazloženje proračunske aktivnosti bilo je dano svim vijećnicima Skupštine Međimurske županije u materijalima za 10. sjednicu u kojima se navodi da su u okviru ove proračunske aktivnosti planirana sredstva za provedbu aktivnosti čiji je cilj uključivanje Roma u društvo u Međimurskoj županiji. U 2023. godini, pristupit će se izradi Županijskog plana za uključivanje Roma i pratećeg Akcijskog plana, sukladno konkretnim dokumentima i postojećem nacionalnom strateškom okviru. Županijski plan obuhvatit će sve specifičnosti romske nacionalne manjine koja živi na području Međimurske županije u specifičnom kulturnom, geopolitičkom i socioekonomskom regionalnom kontekstu i ponuditi specifična rješenja. Osim što će kao županijski strateški i provedbeni dokument biti usuglašen s nacionalnim dokumentima, cilj županijskog plana je nadogradnja i poboljšanje te značajno unaprjeđenje postojećih javnih politika koje su nerijetko partikularne i generičke te, osim što same po sebi donose skromne rezultate, nisu nužno primjenjive na po mnogim elementima specifično stanje u Međimurskoj županiji. Spomenuta nadogradnja odnosi se na planiranje ciljeva, prioriteta i mjera koji će se provoditi temeljito, sustavno i dugoročno, a prije svega intenzivnije i u većem opsegu, s ciljem uspostave socijalnih inovacija, preuzimanja i kreiranjem primjera dobre prakse te osiguravanjem dugoročnog financiranja mehanizama

socijalne inkluzije u opsegu u kojem je to potrebno u Međimurskoj županiji. U izradu ovog županijskog dokumenta bit će uključeni svi relevantni dionici, uključujući i romske predstavnike. Dakle, ova je aktivnost nova u Proračunu Međimurske županije, te će se nakon izrade Županijskog plana za uključivanje Roma, u narednom razdoblju osigurati financijska sredstva za provedbu mjera iz predmetnog plana.

Vezano uz legalizaciju romskih naselja, napominjemo da ilegalna gradnja predstavlja veliku prepreku pronalasku učinkovitog načina za poboljšanje životnih uvjeta Roma ulaganjima Europske unije. Sukladno Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, postupak za donošenje rješenja o izvedenom stanju pokreće se na zahtjev stranke i podnosio se najkasnije do 30. lipnja 2013. godine i naknadno u drugom krugu do 30. lipnja 2018. godine i nakon isteka tih rokova ne može se više podnijeti. Rješenje o izvedenom stanju donosi se za nezakonito izgrađenu zgradu koja se prema navedenom Zakonu može ozakoniti ako je vidljiva na digitalnoj ortofoto karti (DOF5/2011) snimana do 21.06.2011. godine, ako su zahtjevu priloženi dokumenti propisani zakonom, ako je arhitektonska snimka, odnosno snimka izvedenog stanja u skladu s izvedenim stanjem zgrade, ako je plaćena naknada za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade. Podnositelji zahtjeva, bili su dužni prije donošenja rješenja platiti naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru. Postupak legalizacije objekata u romskim naseljima proveo se u okviru infrastrukturnih projekata PHARE 2005, PHARE 2006 i IPA 2008, prilikom čega je, od ukupno zaprimljenih 984 zahtjeva za romska naselja na području Međimurske županije riješeno 986 i preostalo je za riješiti 16 zahtjeva, koji se zbog pogrešno dostavljene projektne dokumentacije ne mogu pozitivno riješiti. Iako su se i takvi predmeti mogli odbiti, postupajući u interesu stranke čeka se na dopunu dokumentacije. Isto tako neki od podnositelja su preminuli, a ne znaju se nasljednici što isto tako otežava pozitivno rješavanje zahtjeva iako bi se i takvi postupci mogli obustaviti. Ono što se i nadalje pojavljuje u praksi je uočavanje nastavka bespravne gradnje u romskim naseljima, iako su ispunjeni svi prostorno planski uvjeti za ishođenje građevinske dozvole za gradnju novih građevina.

Koristimo ovu priliku kako bismo Vam predložili, da kao član Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, zagovarate mjere i aktivnosti koje će doprinijeti stvarnoj integraciji Roma na području naše županije. Naime, negativan psihološki i sociološki učinak segregacije ne utječe samo na ljude koji žive u romskim naseljima, već i na širu zajednicu. Stoga, poticanje na ostanak u romskim naseljima dodjelom bijele tehnike, vanjske stolarije, opremanjem kupaonice i/ili sanitarnog čvora te uređenjem podova za građevine u romskim naseljima, nikako ne doprinosi integraciji. Pristup desegregiranom stanovanju ključan je za prekidanje začaranog kruga međugeneracijskog siromaštva i socijalne isključenosti te se nadamo da ćete na jednoj od sljedećih sjednica Povjerenstva iznijeti prijedlog za kreiranje inovativnih politika koje će doprinijeti rješavanju problema stambene isključenosti dugoročnim rješenjima kao što su odgovarajuće socijalno stanovanje, cjenovno pristupačni programi stanovanja, ciljane naknade za stanovanje.

Nadalje, sukladno članku 28. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina te članku 12. Statuta Međimurske županije, Županija osigurava sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, uključujući i sredstva za obavljanje administrativnih poslova te sredstva za provođenje određenih aktivnosti u skladu s mogućnostima Proračuna.

Napominjemo da osim Vijeća romske nacionalne manjine, na području Međimurske županije djeluju i predstavnici srpske te predstavnica ruske nacionalne manjine. Navod „da smo i u ovom pogledu diskriminirani, jer većina sredstava koja su osiguravana kroz županijski proračun nacionalnim manjinama dodjeljuje se manjinskim predstavnicima Srbima i Rusima te iako je Ustavnim zakonom regulirana obveza da jedinice lokalnih i regionalnih samo uprava moraju osiguravati sredstva za rad“ nije točan, jer je u Proračunu Međimurske županije za 2023. godinu za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina osiguran iznos od 19.908,00 eura, od čega je iznos od 13.272,00 eura predviđen za rad VRNM Međimurske županije, dok je za rad ruske predstavnice predviđen iznos od 3.982,00 eura, a za predstavnika srpske nacionalne manjine 2.000,00 eura.

Isti je iznos za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina bilo osiguran u Proračunu Međimurske županije za 2022. godinu. Vijeće je prošle godine održalo jednu redovnu sjednicu i to dana 24. veljače 2022. godine te jednu svečanu sjednicu dana 8. travnja 2022., povodom Svjetskog dana Roma. Za isplatu naknada troškova i nagrada za rad na navedenoj redovnoj sjednici, iz Proračuna je izdvojen iznos od 373,75 eura, dok je za troškove reprezentacije za svečanu sjednicu utrošeno 796,33 eura. Također, iz planiranih proračunskih sredstava, za potrebe rada Vijeća, a na zamolbu predsjednika Vijeća, kupljena je oprema (prijenosno računalo, torba i fotoaparat) u iznosu od 1.103,46 eura. Također, isplaćene su dnevnice i naknade putnih troškova zamjeniku Vijeća za sudjelovanje na raznim događanjima u ukupnom iznosu od 345,98 eura.

Uz navedeno, Međimurska županija sufinancirala je trošak prijevoza pripadnika romske nacionalne manjine za sudjelovanje na obilježavanju Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida /Samudaripen u Uštici, u iznosu od 398,16 eura.

Slijedom navedenog, Međimurska županija svoju zakonsku obvezu izvršava te nipošto ne uskraćuje sredstva za rad, dok zahtjev za isplatu sredstava za provedbu programskih aktivnosti Međimurska županija u prošloj godini nije zaprimila. Također, podsjećamo da Vam Međimurska županija osigurava prostor za održavanje sjednica ili drugih događaja, kao i administrativnu i stručnu pomoć.

Nasuprot dobrom poznavanju prava nacionalnih manjina zajamčenih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, stoji činjenica da upravo Vijeće romske nacionalne manjine Međimurske županije ne poznaje i obveze iz navedenog Ustavnog zakona kao ni odredbe Zakona o izboru članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjine, Statuta i Poslovnika o radu Vijeća romske nacionalne manjine. Podsjećamo, Vijeće je u 2020. i 2021. godini primilo uputu Ministarstva pravosuđa i uprave o obvezi prijave promjene u Registru vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, nakon što je jedan član vijeća podnio ostavku čime mu je prestao mandat prije isteka, a sukladno Zakonu o izboru članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, zamjenjuje ga prvi sljedeći neizabrani kandidat s najviše dobivenih glasova. Vijeće, unatoč zakonskom roku od 30 dana od dana podnošenja ostavke, upis promjena u Registar nije izvršilo.

Nadalje, člankom 11. Statuta Vijeća romske nacionalne manjine propisano je da se sjednice Vijeća održavaju najmanje jednom u 3 mjeseca. Kako je ranije navedeno, prošle je godine Vijeće održalo jednu redovnu sjednicu u veljači.

U 2021. godini, održane su 2 sjednice, 25. veljače i 25. ožujka, a u 2020. godini održana je jedna sjednica, 10. ožujka koja se održala u velikoj vijećnici Međimurske županije, a na kojoj, prema traženju predsjednika Vijeća, g. Oršuša, nisu sudjelovali predstavnici Međimurske županije, niti su nadležna upravna tijela na uvid dobila zapisnike ili druge materijale. Te je godine, Vijeću za rad, na žiro račun isplaćen iznos od 1.592,67 eura (odnosno, 12.000, 00 kuna koje navodite).

2019. godine, Vijeće je, uz konstituirajuću sjednicu u lipnju, održalo dvije sjednice – 16. srpnja i 30. rujna. Dana 10. listopada 2019. godine, Vijeće je podnijelo zamolbu za isplatu sredstava za troškove izrade pečata, troškove reprezentacije i naknadu putnih troškova. Prilikom provjere financijske dokumentacije, utvrđeno je da je Vijeće troškove reprezentacije podmirilo iz drugih izvora financiranja te su upozoreni na dvostruko financiranje. Tražena sredstva uplaćena su na žiro račun Vijeća 14. listopada, a dan kasnije ista su vraćena u Proračun Međimurske županije. Službeno obrazloženje, iako zatraženo, Međimurska županija nije dobila.

Dodatno, za provedbu programskih aktivnosti Vijeća, 2019. godine iz Proračuna Međimurske županije utrošeno je ukupno 1.572,77 eura za organizirani autobusni prijevoz za sudjelovanje pripadnika romske nacionalne manjine na događanjima povodom Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida/Samudaripen, Svjetskog dana romskog jezika i promociji knjige.

Pozivajući se na Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina navodite kako Vijeće nije uključeno u donošenje odluka koje su bitne za položaj Roma niti nisu pozvani na sastanke na kojima se raspravlja o problematici Roma. Želimo podsjetiti kako je održano nekoliko sastanaka sa županom s ciljem unaprjeđenja suradnje između Međimurske županije i Vijeća kao savjetodavnog tijela. Uz to, i predsjednik i zamjenik predsjednika Vijeća članovi su i drugih radnih i savjetodavnih tijela na županijskoj razini te su uključeni u brojne projekte koje provode ustanove Međimurske županije ili druge institucije i organizacije na području Međimurske županije. Nadalje, Vijeće ima stalnu stručnu i administrativnu podršku upravnih tijela Međimurske županije.

Nastavno, podsjećamo kako je Međimurska županija u rujnu 2019. godine krenula u izradu novog Akcijskog plana za uključivanje Roma u Međimurskoj županiji, te su na sudjelovanje pozvani relevantni dionici, uključujući i samo Vijeće. Dopisom od dana 7. studenog 2019. godine, Vijeće je odgovorilo kako „neće sudjelovati na u radu inicirane radne grupe/a, a razlog toj neopozivoj odluci je činjenica da rezultati rada raznih sastanaka, institucija i službi, koje je županija organizirala nije doprinijela unapređenju života Roma, mirenju i razumijevanju s većinskom stanovništvom, a pogotovo u rješavanje problematike romske zajednice u čije nismo bili uključivani...Sve dok ne vidimo značajnija izdvajanja i projekte usmjerene prema romskim naseljima i dok se ne počne uvažavati naš i legitimitet našeg saborskog zastupnika, na ovakvim i sličnim sastancima vijećnici Vijeća romske nacionalne manjine Međimurske županije neće sudjelovati.“ Unatoč tom dopisu, predstavnici Vijeća sudjelovali su na fokus grupama za obrazovanje i zdravstvo u prosincu 2019. godine.

Na inicijativu ravnatelja Doma zdravlja Čakovec, a vezano uz osiguravanje sigurnosti prilikom obavljanja patronažnih djelatnosti u romskom naseljima, u listopadu 2019. godine,

sazvana je sjednica Vijeća za prevenciju Međimurske županije. Predstavnici Vijeća, unatoč činjenici što je i sam predsjednik Vijeća član Vijeća za prevenciju, istoj se nisu odazvali.

Vezano uz financiranje prijašnjih saziva Vijeća, Međimurska županija je svu raspoloživu dokumentaciju dostavila nadležnim tijelima koja provode istražne postupke te Vas upućujemo da se istima obratite.

Iznenaduje nas činjenica što ste na 10. sjednici Skupštine Međimurske županije jedini glasali protiv Proračuna za 2023. godinu, iako je, promatrajući razdoblje od 2019., odnosno sadašnjeg saziva Vijeća, upravo u ovoj godini predviđeno najviše sredstava za unaprjeđivanje položaja Roma u Međimurskoj županiji – za rad Vijeća romske nacionalne manjine, izradu Akcijskog plana za uključivanje Roma u Međimurskoj županiji, za provedbu druge faze Pilot projekta prevencije ovisnosti usmjeren djeci i mladim Romima u Međimurskoj županiji.

Zaključno, Međimurska županija ovom sazivu Vijeća romske nacionalne manjine Međimurske županije pruža stručnu, administrativnu i financijsku podršku, unatoč činjenici što Vijeće svoje obveze i dužnosti proizašle iz zakonskih odredbi ne ispunjava u potpunosti. Odbijanje suradnje i stalno (neopravdano) prozivanje Međimurske županije ne može doprinijeti suradnji niti ostvarenju, vjerujemo, zajedničkih ciljeva, već nasuprot, isključivanju doprinosite sami. Pritom se zaboravlja da je integracija, odnosno unaprjeđenje položaja Roma, dvosmjernan proces koji zahtjeva maksimalnu angažiranost i sudjelovanje dviju strana, a samo traženje financijskih sredstava bez ostvarenih ciljeva ne može doprinijeti razvoju potencijala romske zajednice.

S poštovanjem,

PROČELNICA

Maja Odičić Mikulić, prof.